

Šola kot ideološki aparat države

T. P.

Ideologija

- Sistem (s svojo lastno logiko in strogostjo) predstav (podob, mitov, idej, pojmov)
- Družba ne more preživeti brez sistemov (politična organizacija, ekonomska dejavnost, ideologije)
- Je nezavedna
- Potrebna je za obstoj družb
- Pripomore k prilagajanju ljudi → prilagajanje družbe vladajoči ideologiji
- Da neka ideologija zavlada, moramo verjeti v njo

Teze o ideologiji

Ideologija nima zgodovine

- Razvila s pomočjo zgodovinskosti ideologije
 - Izhaja iz Marxove ideologije
 - Razvita v pozitiven smisel
- “ideologija je večna, prav kakor je večno nezavedno” Althusser

Ideologija predstavlja imaginarno razmerje med individu in njihovim realnimi eksistenčnimi pogoji

○ (religiozna, moralna, pravna,...)

○ (razen v primeru ko je ena izmed ideologij resnica-verjamemo v boga)

○

Teze o ideologiji

Ideologija ima materialno eksistenco

- Vzpostavitev določenega vedenja-praksa ideološkega aparata
 - Oseba se prilagodi ter podredi pravilom(molitev v cerkvi, petje pesmi)
- rituali->predelava idej v prakso->ideološki aparati države

Ideologija interpelira individue v subjekte

-
-
-

Ideološki aparat države

- Znotraj področij družbenega življenja
- Vpliv stereotipov, emocij, stališč in učenja
 - Verski (sistem različnih cerkva)
 - Šolski (sistem različnih šol-javne zasebne)
 - Družinski ideološki aparat
 - Politični (politične stranke)
 - Sindikalni
 - Informacijski (tisk, radio, televizija)
 - Kulturni (knjižnice, lepe umetnosti, šport)
- Ideologija ki deluje znotraj institucij

Represivni aparat države-RAD

- Obsega vojsko, vlado, upravo, policijo, sodišča
- Deluje s silo in ideologijo
- Sodi v javno sfero in je le eden(razlika od IAD)
- Zagotavlja politične pogoje za delovanje ideološki aparatov države
- Uporaba sile-prikriti mehanizmi, za vzdrževanje reda v družbi

Šola kot ideološki aparat države

- Skozi zgodovino najbolj spremenil
- Šolski aparat v kapitalistični družbi postal vodilni državni aparat
- Vodilno vlogo vzgojno izobraževalne funkcije imela cerkev → skozi čas potreba po samostojnem šolskem aparatu
- Vprašanje moči najmočnejših institucij (država, cerkev)
- Srednji vek-religiozni aparat, edini imel znanje, denar
- 16.-18. stol.-vzpon meščanstva, civilni status duhovščine, novi ideološki aparati
- 19.stol.- nadaljevanje boja meščanstva, nov demokratičen in parlamentaren IDA
- Šola-družina nadomesti cerkev-družina, večina šol javnih

Vloga šolskega IDA

- Tri vloge v družbenem procesu (posredovanje znanja, uveljavljanje načina življenja, utemeljevanje družbenih in političnih odnosov)
- Šola temeljni oblikovalec osebnosti-političnega človeka
- Šola otrokova prva socializacija
- Država najlažje nadzira
- Sistem zapustijo z določeno izobrazbo
- Najvišje izobrazbe- intelektualci, kapitalisti, managerji, poklicni ideologi

Kaj šole delajo in učijo

- Pomagajo pri razvrščanju in selekcioniranju učencev po talentih- sistem spričeval
- Pomembni dejavnik legitimacije- legitimiranje socialnih skupin in s tem obnavljanje socialno kulturnih ideologij
- Prikriti kurikulum v šolah “implicitno učenje pravil, vrednot in nagnjen, ki poteka preprosto skupaj z življenje učencev v šolah, njihovim soočanjem s pričakovanji institucije ter urnikom šolskega dela dan na dan skozi precejšnje število let”(Apple, 1992, str. 28)

Učenje vrednot

- Nastaja na osnovi vizije in poslanstva šole, ki vključujeta vrednote, ki so zapisane v obstoječi zakonodaji Republike Slovenije in dokumentih usklajenih na nivoju Evropske Unije.
- Primer enega izmed učnih načrtov.

